

Tekst Redmar Smit | Beeld Mathijs Hanenkamp

‘Een flinke wandeling verruimt je geest’

In de voetsporen van pater Frans van der Lugt

Pater Frans van der Lugt was filosoof, theoloog en psycholoog. 1938–2014.

Tientallen jaren woonde en werkte pater Frans van der Lugt (1938–2014) in Syrië, waar hij mensen met diverse achtergronden samenbracht en met elkaar in gesprek liet gaan. Dat deed hij onder andere door het organiseren van voettochten. Anne Claire van der Lugt (40) vertelt waarom haar oom vele mensen inspireerde en wat wij vandaag de dag nog kunnen met zijn gedachtegoed.

Pater Frans van der Lugt behoorde tot de jezuïeten, studeerde filosofie, theologie en psychologie. Altijd al had hij een groot hart voor jongeren. In de jaren tachtig verloor hij zijn hart aan Syrië. 'Hij voelde zich Syriër onder de Syriërs', begint Anne Claire te vertellen. 'Hij hield van de verschillende culturen en voelde zich verbonden met de inwoners. Ze konden bij hem terecht voor een luisterend oor of voor een gesprek over het geloof. Hij beseftte dat wij mensen het niet alleen kunnen, en daarom wilde hij er voor iedereen zijn.'

Al Ard

Zijn levenswerk was mensen bij elkaar brengen, waardoor ze zichzelf en elkaar leren ontdekken. Dat deed hij op veel verschillende manieren. Anne Claire: 'In 1996 richtte hij het centrum

'Hij hoopte dat mensen zonder oordeel naar elkaar zouden luisteren.'

Al Ard op, net buiten de stad Homs. Dat deed hij nadat hij ontdekte dat jongeren met een beperking geen bestaansrechten hebben in Syrië. Dat raakte hem. In Al Ard ving hij door-deweeks die jongeren op. Ze kregen daar dagbesteding. In het weekend haalde hij straatjongeren op. Ook moest Al Ard een plek zijn waar gelovigen van verschillende religies elkaar konden ontmoeten voor bezinning. Op het bijbehorende stuk land

verbouwde hij groente, produceerde hij wijn en maakte hij olijfolie. Hij wilde zelfvoorzienend zijn en niet afhankelijk van anderen.'

Brug

Pater Frans organiseerde diverse activiteiten voor jongeren, waaronder ook zes keer per jaar een flinke wandeling. 'Duizenden mensen liepen mee', legt Anne Claire uit. 'Iedereen was welkom, ondanks handicap, seksuele voorkeur, etnische achtergrond of geloofsovertuiging. Onderweg werd er gezongen, gedanst, gebeden en gemediteerd. Het doel achter deze wandeling was dat mensen echt met elkaar in gesprek zouden gaan. Als je met elkaar communiceert, kun je van elkaar leren en elkaar inspireren. Daardoor ontstaan er nieuwe inzichten en bereik je meer dan alleen.

Hij hoopte daarom ook dat mensen echt naar elkaar zouden luisteren en de woorden zonder oordeel tot zich lieten doordringen. Luisteren, zonder dat je je eigen verhaal erin legt. Dan kom je tot de kern van wie iemand is en zie je wie die persoon is. Ten diepste wilde hij bereiken dat mensen samen op een vredige manier in deze wereld zouden staan. Eén keer per jaar organiseerde hij een wandeling van 200 kilometer. Mensen uit de hele wereld deden daaraan mee. Het was haast een soort bedevaart. Mijn oom bracht mensen bij elkaar. Ondanks dat we fouten maken, keek hij altijd naar het goede in de mens. Hij zette ze in hun kracht. Het ging hem om de mens en het verhaal achter de mens. In Al Ard leefden de moslims en de christenen met elkaar. Ze aten samen, zorgden voor elkaar en gingen in gebed. Hij zorgde ervoor dat er één gemeenschap ontstond. Hij sloeg een brug tussen verschillende geloven en culturen. Dat is heel bijzonder. De liefde van God voor mensen en de levenswandel van Jezus is wat hem in al deze dingen inspireerde.'

Aanslag

Zijn levenswerk kwam letterlijk onder vuur te liggen toen in Syrië een burgeroorlog uitbrak. Zelfs toen het voor hem gevaarlijk werd, wilde hij ondanks het advies niet vertrekken.

Anne Claire: 'Zolang er nog christenen in Homs woonden, wilde hij niet weg. Hij wilde een herder blijven voor zijn kudde. Hij wilde de mensen niet in de

Nederland kwam om aan te sterken. Hij is nooit teruggekomen. Op 7 april was er een mis. Iedereen was al vertrokken, maar mijn oom moest nog wat regelen en zou later aansluiten. Hij is nooit gekomen. Hij werd in de tuin van het klooster waar hij woonde gevonden. Doodgeschoten...

'De liefde van God
en de levenswandel
van Jezus is wat hem
inspireerde.'

steek laten, maar tot het einde toe iets voor hen betekenen. "Ila al-Amam" (laten we voortgaan, niet stoppen) bleef tot het laatst zijn levensmotto. Hij verloor nooit de hoop. Op een gegeven moment ging zijn gezondheid achteruit. Hij belde mijn vader en zei dat hij zijn visum ging regelen en naar

Verbinding

Wandelingen zijn volgens de pater bij uitstek geschikt voor verbinding. Samen wandelen zorgt voor verbinding met elkaar en alleen wandelen zorgt voor verbinding met jezelf. Anne Claire: 'Zijn motto was: "Een flinke wandeling leidt tot bezinning en het verruimt je geest." Dat begreep ik nooit zo goed, totdat ik het zelf ondervond. Mijn hoofd was nooit leeg, maar na tien kilometer wandelen was mijn hoofd leeg. Ik kreeg spontaan nieuwe ideeën. Ik leerde mezelf beter kennen, want ik had een

fysieke uitdaging die me vroeg tot het uiterste te gaan. Mijn oom begreep als geen ander dat je door te wandelen tot jezelf komt. Je wordt op jezelf teruggeworpen. Daarom is het ook goed om in stilte te wandelen, zodat je aan zelfreflectie kunt doen: Wat wil ik nu met mijn leven? Wat zeggen anderen over mij en is dat waar? Toen ik dat deed, besepte ik: dit is wat hij bedoelde. We mogen leren luisteren naar onszelf. Samen wandelen zorgt ook voor verbinding. Tijdens het lopen, hoeft je elkaar niet aan te kijken en kun je makkelijker je ziel laten zien. Je leert elkaar echt kennen. Mijn oom geloofde dat je tijdens een flinke wandeling je je oordeel op een gegeven moment loslaat. Je luistert meer, omdat je gedachten minder aanwezig zijn door de inspanning. Ik denk dat dat voor iedereen zo werkt. Het wandelen in de natuur heeft ook een meditatieve werking. De natuur is er niet voor niets. De verbinding tussen ons en de natuur is groot. Geniet van wat je ziet en hoort. Van de vogels die fluiten en het ruisen van de wind. Dat zorgt voor een natuurlijke rust in je lichaam en geest. Daarnaast is wandelen goed voor je geestelijke en lichamelijke gezondheid. Ook als je eenzaam bent, is een wandeling een goede manier om in verbinding te komen met mensen. En het mooiste: het is gratis!

Al Ard is tijdens de oorlog helemaal leeggeroofd. Anne Claire wil graag dat het weer wordt opgebouwd. 'Dit jaar organiseerde ik Walk for Homs, een pelgrimstocht van Amsterdam naar 's-Hertogenbosch van 160 kilometer. Daarmee haalde ik geld op voor de wederopbouw van Al Ard. Volgend jaar ga ik meer wandelingen organiseren voor dit goede doel (walkforhoms.nl). Ik wil dat Al Ard zelfvoorzienend wordt, zodat vele mensen de ontdekkingsreis naar zichzelf en naar elkaar kunnen maken, en dat gehandicapte kinderen weer kunnen krijgen waar ze recht op hebben. Want dat verdienen ze.' ●

'Ik hoop dat vele mensen de ontdekkingsreis naar zichzelf en naar elkaar kunnen maken.'

